

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 38P/97/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123203665
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Fel'babová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:8123203665.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Fel'babovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, pochádzajúcu z matky C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. X, F. a z otca C. B., nar. XX.XX. XXXX, trvale bytom G. X, F., právne zast. JUDr. Otom Salokym, advokátom, so sídlom Hlavná 94, Prešov, v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. M e n í Rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 30P/276/2021 – 18 zo dňa 14.03.2022 v časti výživného na mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že:

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. od 19.04.2023 do 31.08.2023 sumou vo výške 200,- Eur mesačne a od 01.09.2023 opakovane do budúca sumou vo výške 240,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

II. Dlžné výživné za obdobie od 19.04.2023 do 31.07.2024 vo výške 607,60 Eur je otec p o v i n n ý uhradiť v lehote 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa svojím návrhom zo dňa 19.04.2023 domáhala zvýšenia výživného k mal. A., a to zo sumy 130,- Eur na sumu 250,- Eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila zmenou pomerov, pretože maloletá začala navštevovať súkromnú Strednú odbornú školu H..

2. Otec s týmto zvýšením výživného nesúhlasil a navrhol, aby súd zvýšil výživné na čiastku 150,- Eur, maximálne však na sumu 180,- mesačne.

3. Okresný súd Prešov ako súd prvej inštancie vo veci prvým Rozsudkom zo dňa 26.06.2023 č. k. 38P/97/2023-76 rozhodol tak, že cit.:

„ I. M e n í Rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 30P/276/2021 zo dňa 14.03.2022 v časti výživného na mal. A. tak, že otec je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. A. sumou vo výške 200,- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc 19.04.2023 opakovane do budúca.

II. Dlhé výživné za obdobie od 19.04.2023 do 30.06.2023 vo výške 165,66 Eur je otec p o v i n ň ý splatiť v splátkach po 30,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

III. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

4. Proti výroku I. a II. rozsudku podal odvolanie otec. Mal za to, že napadnutý rozsudok vo výroku I. o určení vyživovacej povinnosti je nepreskúmateľný pre nedostatočné, ba až absentujúce odôvodnenie, na základe čoho je predmetné rozhodnutie nepreskúmateľné, čo následne zaťažuje aj z tohto výroku I. vychádzajúci výrok II. o určení dlžného výživného. Podľa otca odôvodnenie napadnutého rozsudku nespĺňalo kritéria podľa § 220 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Proti rozsudku podala odvolanie aj matka, žiadala zmeniť napadnutý rozsudok tak, aby odvolací súd zvýšil výživné na mal. Veroniku na sumu 250,- Eur mesačne.

5. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie a stotožňujúc sa predovšetkým s argumentmi otca pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku postupom vyplývajúcim z § 389 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Uznesením zo dňa 10.04.2024 č. k. 24CoP/102/2023-137 zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku nedostatočne vysporiadal s elementárnymi kritériami určovania výživného, čím založil jeho nepreskúmateľnosť. Súdu prvej inštancie dal za úlohu náležite sa zaoberať predostretými výhradami odvolacieho súdu, tiež námietkami účastníkov, ktoré predniesli v priebehu odvolacieho konania a opätovne vo veci rozhodnúť, pričom svoje rozhodnutie má súd prvej inštancie odôvodniť podľa požiadaviek zákonodarcu, uvedených v § 220 ods. 2 CSP a v zmysle hmotnoprávných kritérií, ktoré ukladá predovšetkým Zákon o rodine.

6. Po vrátení a zrušení veci odvolacím súdom, tunajší súd v jeho intenciách nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, obsahom spisu ako aj s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 30P/276/2021 a zistil nasledujúci skutkový stav.

7. Naposledy bola Rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 30P/276/2021-18 zo dňa 14.03. 2022 schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. A. sumou 130,- Eur mesačne, ktoré bude poukazovať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti.

8. Z obsahu spisu sp. zn. 30P/276/2021 plynie, že v čase schvaľovania rodičovskej dohody bola mal. Veronika žiačkou 9. ročníka ZŠ. Matka zhrnula svoje výdavky nasledovne: domácnosť (inkaso) – 200,- Eur mesačne, internet + telefón – cca. 30,- Eur mesačne, poistenie – cca. 25,- Eur mesačne, MHD – cca. 20,- Eur mesačne, lieky – 10,- Eur mesačne, bežné výdavky na stravu, hygienické potreby, oblečenie, a výdavky na dieťa nasledovne: strava, ošatenie, drogéria, príležitostné lieky – cca. 150,- Eur mesačne, náklady na školu (školské pomôcky, pracovné zošity, triedny fond, internet) – 15,- Eur mesačne, stravné v školskej jedálni – 32,- Eur mesačne, doučovanie – 40,- Eur mesačne, poisťné – 35,- Eur mesačne, sporenie – 50+30,- Eur mesačne, vreckové – 30,- Eur. V dôsledku pandemických opatrení bolo potrebné dcéru zabezpečiť technikou k dištančnému vzdelávaniu (notebook, tlačiareň). Matka zariadila maloletej izbu novým nábytkom, otec prispel 50,- Eur.

Matka v čase posledného rozhodovania súdu pracovala ako špeciálny pedagóg s príjmom cca. 900,- Eur mesačne. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

9. Otec ako predajca deklaroval v tom čase príjem cca. 600,- Eur mesačne a svoje výdavky zhrnul nasledovne: domácnosť (inkaso) – cca. 135,- Eur mesačne, hypotéka – 146,35 Eur mesačne, poistenie + sporenie – 48,- Eur mesačne, telefón – cca. 10,- Eur mesačne, výživné – 50,- Eur mesačne, cestovné – cca. 30,- Eur mesačne, bežné výdavky na stravu, hygienické potreby, oblečenie.

10. Pokiaľ ide o súčasné pomery účastníkov konania, mal. Veronika je študentkou súkromnej Strednej odbornej školy Elba, odbor kozmetika. V zmysle návrhu matky zo dňa 19.04.2023 mesačné náklady na maloletú sa zvýšili a predstavujú: bývanie – cca. 70,- Eur, strava, drogéria – cca. 115,- Eur, príležitostné lieky – cca. 15,- Eur, ošatenie, obuv – cca. 70,- Eur, náklady na školu (školné) – 45,- Eur, ďalšie školské pomôcky, pomôcky na prax – cca. 15,- Eur, stravné v školskej jedálni – 34,- Eur, doučovanie – 20,- Eur,

poistné – 35,- Eur, sporenie – 20+30,- Eur, vreckové – 30,- Eur, mobil – 5,- Eur, príležitostné výdavky na dopravu, kultúru a oddych – cca. 25,- Eur.

Matka naďalej pracuje ako špeciálny pedagóg v E. G. I., C. XXXXX/XXX, F., avšak už s príjmom cca. 1.231,- Eur mesačne.

11. Na 1. informatívnom stretnutí rodičov otec deklaroval príjem cca. 570,- Eur mesačne + príjem z prenájmu bytu 280,- Eur mesačne. Poukázal na svoje zdravotné problémy, avšak doposiaľ invalidný dôchodok nepoberá, ani oň nepožiadaval. Vyjadril tiež výhrady voči niektorým výdavkom, ktoré uviedla matka, predovšetkým nesúhlasí s tým, že maloletá má navštevovať súkromnú školu. Svoje výdavky uviedol nasledovne: inkaso – 265,- Eur mesačne, energie – 71,- Eur mesačne, inkaso za prenajímaný byt – 164,- Eur mesačne, úver – 150,- Eur mesačne, cestovné – 130,- Eur mesačne, výživné – 130,- Eur mesačne, poistenie – 48,- Eur mesačne, poistenie bytu k úveru – 10,- Eur mesačne, lieky – 40,- Eur mesačne, rehabilitácia – 40,- Eur mesačne, strava – 150,- Eur mesačne, drogéria – 15,- Eur mesačne, oblečenie – 20,- Eur mesačne.

12. Matka na pojednávaní dňa 26.06.2023 zopakovala výdavky, ktoré mesačne vynakladá v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o dcéru. Uviedla, že mal. Veronike poskytuje kompletnú starostlivosť. Otec nemá záujem o maloletú, stretávajú sa veľmi málo. Pokiaľ otec namieta súkromnú strednú školu, zdôraznila, že dcéra mala vybrané dve školy, chcela študovať fotografiu, ale tento odbor sa na Elbe neotvoril, tak išla na odbor kozmetika, pričom navštevuje aj fotografický krúžok, darí sa jej v tom, dokonca vyhrala prvú cenu. Prijímacie skúšky spravila len na tú H., pretože má poruchy učenia, a to dyskalkúliu II. stupňa, dyslexiu, dysgrafiú. Dodala, že na to, aké má dcéra poruchy učenia, tak sa veľmi dobre učí. Chodí na doučovania z matematiky, najmä pred prijímačkami na strednú školu jej matka zaplatila doučovanie, teraz v rámci školy navštevuje konzultácie u pani učiteľky z matematiky. Tiež matka každoročne platí uskladnenie pupočníkovej krvi v sume 20,- Eur a komunálny odpad v sume cca. 50,- Eur. Dcéra sa aj sama snaží, chodí a zbiera fľaše, aby si zarobila nejaké peniaze, v minulosti upratovala vchod v bytovom dome.

13. Otec na pojednávaní dňa 26.06.2023 zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. K zvýšeným nákladom na maloletú uviedol, že dcéra podľa neho mohla chodiť aj na štátnu školu s tým, že navrhuje, aby dokončila teraz školský rok a potom by vedela nastúpiť na štátnu školu. K pomoci v učení chcel uviesť, že dcéru síce volal niekoľkokrát k sebe, ale ona odmietla, jeho novú manželku totiž neprijala veľmi dobre.

14. Matka reagovala na otcove výhrady ku kvalite školy tým, že maloletá je integrovaná, je vzdelávaná podľa individuálneho študijného programu a pri konečnom známkovaní je individuálne posudzovaná s ohľadom na poruchy v učení. Matka vyjadrila nesúhlas s tým, aby dcéru preradzovali vzhľadom na to, že v škole má kamarátov, má tam vytvorené dobré prostredie, škola je blízko domu a pokiaľ by chodila na štátnu školu, tak je to ďalší výdavok navyše na cestovné. Matka potvrdila, že otec po jej dopytovaní uhradil maloletej nad rámec bežného výživného časť mimoriadnych výdavkov, a to v sume 50,- Eur na nový nábytok a v sume 28,- Eur na lyžiarsky výcvik. Matka otcovi vytkla nadhodnotené výdavky, jeho dlhodobu nízky príjem na úrovni minimálnej mzdy či poskytovanie prenájmu pod cenu, čo doložila voľne dostupnými informáciami z internetu (č. I. 52 a nasl.).

15. Otec je výlučným vlastníkom nehnuteľností v k. ú. F., a to 2-izbového bytu v bytovom dome na ul. 17. novembra 8288/100, a k tomu prislúchajúcemu podielu na zastavanej ploche a nádvori parcelné č. 5643. Byt otec dlhodobo prenajíma, jeho príjem z prenájmu v období od 19.10.2022 do 18.07.2023 činil 286,- Eur mesačne + paušálne úhrady spojené s užívaním bytu a jeho príslušenstva v sume 154,- Eur/164,- Eur (č. I. 40). Otec uznal, že cena nájmov v danej lokalite sa pohybuje vo vyšších sumách, ale v tom čase sa mu nedarilo nájsť si nájomcu za vyššiu cenu. Uprednostnil tiež mladú slečnu, u ktorej predpokladal, že nie z tých nájomcov, ktorí by mu zničili byt. K ukončeniu nájomnej zmluvy dohodou došlo na základe jej žiadosti ku dňu 18.07.2023. Dňa 15.08.2023 otec uzavrel nájomnú zmluvu na krátkodobý nájom bytu s dohodnutou výškou nájomného 363,- Eur + paušálne úhrady spojené s užívaním bytu a jeho príslušenstva v sume 187,- Eur (č. I. 179 a nasl.).

16. V zmysle odpovede Okresného dopravného inšpektorátu v Prešove zo dňa 27.06.2024 otec nie je evidovaný ako držiteľ žiadneho motorového vozidla. Opakovane sa však vyjadril, že s manželkou sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nového osobného motorového vozidla v nadobúdacej cene viac ako 18.000,- Eur.

Okrem toho jeho terajšia manželka vlastní ďalšie osobné motorové vozidlo a je výlučným vlastníkom rodinného domu vo A., kde otec býva.

17. Lustráciu otca v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že tento je od 03.09.2020 zamestnaný v spoločnosti AGRO BILLY s.r.o. na pozícii predavač. Nepoberá žiadne dávky (č. I. 155). Podľa predložených mzdových listov jeho priemerný mesačný príjem dosahoval v roku 2023 sumu 620,- Eur a v roku 2024 sumu 680,- Eur (č. I. 178).

18. Súd zistil cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov stav voľných pracovných miest v okrese Prešov jednak bez kvalifikácie, jednak na pozíciu predavač pri dosiahnutom stupni vzdelania: SŠ s maturitou. Ponuka obsahovala viacero voľných pozícií s možnosťou dosahovať vyšší príjem než otec dosahuje v terajšom svojom zamestnaní. Otec nereagoval na žiadnu z nich, vyjadril sa, že napr. spoločnosť Blackmarket sa venuje predaju streliva, čo on robiť nemôže, v mobiloch a technológiách je slabší, a čo sa týka ponuky v predajni záhradkárskeho potrieb, ktorá súvisí s jeho doterajšou prácou, poukazuje na svoj zdravotný stav, na ktorý jeho doterajší zamestnávateľ prihlíada.

19. Z predložených lekárskeho správ otca (č. I. 36, 37, 177) vyplýva, že trpí angiologickými a neurologickými ochoreniami. Ošetrojúci lekári mu odporúčajú šetriť chrbticu, nedvíhať bremená, vyhýbať sa prievanom či jednostrannej záťaži so snahou znížiť mieru poškodenia podporno-pohybovej sústavy.

20. V rámci doplneného dokazovania otec deklaroval svoje pravidelné výdavky nasledovne: výživné pre mal. Veroniku – 200,- Eur mesačne, hypotéka na byt – 149,73 Eur mesačne, inkaso na byt – 173,53 Eur mesačne, poisťné na byt – 112,64 Eur ročne, inkaso na dom vo A. (X/X) – 70,- Eur mesačne, životné poistenie – 48,46 Eur mesačne, PHM – cca. 150,- Eur mesačne, strava doma – cca. 130,- Eur mesačne, strava v práci – cca. 120,- Eur mesačne, drogéria a hygiena – cca. 15,- Eur mesačne, lieky, elastické pančuchy – 40,- Eur mesačne, rehabilitácia – 30,- Eur mesačne, oblečenie, obuv – cca. 50,- Eur mesačne.

21. V rámci doplneného dokazovania matka vyčíslila, že výdavky na dcéru na rok 2022/2023 dosahovali v priemere sumu 500,- Eur a na rok 2023/2024 v priemere sumu 660,- Eur. Suma bola navýšená predovšetkým stravným v škole, nákladmi na bývanie, vreckovým, sporením a mimoriadnymi výdavkami ako kurz líčenia vo výške 200,- Eur, zálohou na stužkovú vo výške 200,- Eur, autoškoolou vo výške 462,- Eur (je ešte potrebné doplatiť cca. 500,- Eur), školským výletom do Prahy vo výške 170,- Eur. Matka nemá zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom dcéry, maloletá prekonala len bežné ochorenia. Otec nad rámec výživného prispel na spomínaný výlet sumou 40,- Eur. Na ostatné mimoriadne výdavky neprispel.

22. Na pojednávaní dňa 31.07.2024 otec dodal, že dcére prispel na hodinky sumou 20 – 30,- Eur, keď sa s ňou stretol, naposledy na Deň detí. Opätovne poukázal na svoj zhoršený zdravotný stav, ktorý ho obmedzuje v práci. Nemôže zdvíhať bremená, nemôže dlhšie sedieť, pri šoférovaní si musí robiť prestávky. Lekár mu odporučil sa šetriť, ak nechce skončiť na vozíku. Invaliditu zatiaľ neriešil. Zamestnávateľ jeho zdravotný stav akceptuje. Otec potvrdil skôr deklarované a súdom vlastnou činnosťou prezistené informácie o jeho dosiahnutom vzdelaní, kvalifikačných predpokladoch a pracovnej histórii. Predtým ako začal pracovať v spoločnosti AGRO BILLY s.r.o. pracoval v Mountfiede, tiež na pozícii predavač, kde dosahoval príjem cca. 700 – 750,- Eur. Pracovný pomer ukončil z dôvodu, že sa chcel viac starať o dcéru, keďže táto práca mala zlé časové nastavenie. Momentálne pracuje od 07:30 hod. do 16:30 hod. Otec sa ďalej vyjadril k svojmu príjmu z prenájmu. Medzičasom sa nájomca zmenil a jeho príjem z prenájmu zvýšil.

23. Matka záverom navrhla zvýšiť výživné na sumu 250,- Eur mesačne + aby sa otec určitým spôsobom podieľal na mimoriadnych výdavkoch dcéry. Právny zástupca otca poukázal na to, že výdavky na dcéru stúpili len asi o 30,- Eur, nie všetky sú nevyhnutné, a pri určení výživného je potrebné vziať do úvahy aj skutočnosť, že sa otcovi podarilo zabezpečiť si vyšší príjem z prenájmu, preto navrhuje rozhodnúť osobitne o zvýšení výživného od podania návrhu do 31.08.2023 na sumu 180,- Eur mesačne a od 01.09.2023 do budúca na sumu 200,- Eur mesačne. Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné podľa odôvodnených potrieb mal. Veroniky a možností a schopností otca.

24. Otec už inú vyživovaciu povinnosť nemá.

25. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

26. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

27. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

33. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

34. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

35. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného alebo oprávneného alebo objektívne, vývojom životných nákladov. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia.

36. Sice od poslednej úpravy výživného ubehol krátky čas, je potrebné konštatovať, že na strane maloletej došlo k výraznej zmene pomerov, kedy nastúpila na strednú školu, a matke sa tak zvýšili výdavky spojené so školou (školné na súkromnej strednej škole vo výške 45,- Eur mesačne), školskými pomôckami, odbornou prípravou (napr. kurz líčenia vo výške 200,- Eur) a tiež aktivitami školy (školské výlety, stužková, apod.). Nejde len o samotné náklady na strednú školu a na odbornú prípravu, ktorú tam maloletá má, ale ide aj o celkovo inú fázu jej života, s ktorou sú spojené oveľa intenzívnejšie sociálne aktivity mladého dievčaťa (zvýšené výdavky na voľnočasové aktivity, mobil, vreckové,...), záujmy (fotografický krúžok, autoškola,...), nároky na obliekanie. Taktiež matka vo výdavkoch reflektovala vývoj životných nákladov. Všetky tieto skutočnosti sú dôvodom pre zmenu výšky vyživovacej povinnosti.

37. Argument otca, že nesúhlasí so štúdiom dcéry na súkromnej strednej škole a tým namieta výdavky spojené so školným, neobstojí. Maloletá má školu blízko svojho domova, vybrala si ju sama, otca o tom

informovala (viď komunikácia otca s dcérou na č. I. 107). Otec dodatočne aj poskytol informovaný súhlas. Súkromná odborná škola Elba bola jedinou školou, kde maloletá bola prijatá aj s ohľadom na jej poruchy učenia.

38. Zmena nastala aj na strane matky, ktorá ako špeciálny pedagóg je nútená sa neustále vzdelávať, čo má vplyv na jej narastajúce pracovné ohodnotenie. Na druhej strane matka poskytuje maloletej výlučnú osobnú starostlivosť, taktiež má ešte syna. Súd prihliadal aj na ďalšie matkou prezentované výdavky na domácnosť.

39. K zmene pomerov došlo aj na strane otca, a to nielen prirodzeným vývojom minimálnej mzdy, ale predovšetkým jeho nie zanedbateľným príjmom z prenájmu bytu vo výlučnom vlastníctve. Súd zohľadnil deklarovaný zdravotný stav otca, keď napriek možnostiam vyššieho zárobku môže byť limitovaný pri hľadaní si inej práce a tiež, že jeho terajší zamestnávateľ akceptuje jeho zdravotné obmedzenia a umožňuje mu pracovať v zmysle odporúčaní ošetrovujúcich lekárov. Otec si takýmto spôsobom vie zabezpečiť príjem cca. 900,- Eur mesačne, resp. od 01.09.2023 príjem cca. 1.000,- Eur mesačne (berúc do úvahy platby za inkaso na prenajímaný byt).

40. K výdavkom otca je nutné podotknúť, že každý rodič má povinnosť v 1. rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Pokiaľ súd vyzval otca, aby predložil doklady o svojich výdavkoch, môže tento dôkaz slúžiť skôr na stanovenie životnej úrovne otca, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby primerane plnil svoju vyživovaciu povinnosť. Otec je výlučným vlastníkom 2-izbového bytu a bezpodielovým spoluvlastníkom osobného motorového vozidla v nadobúdacej cene 18.000,- Eur. Nemalý pravidelný výdavok otca týkajúci sa splátky hypotekárneho úveru neslúži na uspokojenie jeho nevyhnutných potrieb, práve naopak dochádza ním k zhodnocovaniu jeho majetku. Taktiež otec vynakladá nie nevyhnutné výdavky na životné poistenie. V kontexte vyššie uvedeného súd vzal do úvahy aj námietku matky voči neprímeraným nákladom na PHM (keď podľa bločkov tankuje otec len 2x do mesiaca po 50,- Eur, a to pri existencii 2 vozidiel v jeho rodine), či nedostatočne preukázaným výdavkom otca na lieky, elastické pančuchy a rehabilitácie.

41. Matka spriemerovala výdavky na dcéru na rok 2022/2023 vo výške 500,- Eur a na rok 2023/2024 vo výške 660,- Eur. V súvislosti s vyčíslením mesačných nákladov na dcéru vo všeobecnosti ako na každé na výživu odkázané dieťa je potrebné konštatovať, že toto vyčíslenie má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných potrieb na dieťa tak, aby bolo jednoznačne určiteľné. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tieto náklady patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, prípadne primerané náklady na mobilný telefón. Jednorazové výdavky je potrebné hodnotiť v kontexte dlhšieho časového obdobia. Matka, ktorá je platobným miestom, musí zabezpečiť, že v čase keď nastane aktuálna potreba takýto náklad uplatniť, bude mať dostatok prostriedkov na jeho úhradu z nakumulovaných pravidelných mesačných príspevkov od výživne platiaceho rodiča. Matkou deklarované odôvodnené potreby mal. Veroniky dokonca zahrňovali spriemerované mimoriadne výdavky, preto už súd osobitne o návrhu matky, aby súd zaviazal otca k spoluúčasti na týchto mimoriadnych výdavkoch, nerozhodoval. Treba podotknúť, že otec sa v rámci svojich možností na mimoriadnych výdavkoch doposiaľ podieľal (napr. hodinky, školský výlet do Prahy, nábytok do detskej izby). Na druhej strane je tiež potrebné uznať námietku otca, že nie všetky výdavky matky na maloletú sú nevyhnutné, napr. sporenie a poistenie.

42. Z metodiky pre výpočet výživného platnej od roku 2024 vyplýva, že primerané výživné na dieťa študujúce na strednej škole je 24 % čistého príjmu povinného rodiča s jednou vyživovacou povinnosťou. Berúc do úvahy odôvodnenú potrebu maloletej, vychádzajúc z reálneho príjmu otca, pri zohľadnení jeho príjmu zo správy vlastného majetku, súd ustálil výšku vyživovacej povinnosti za obdobie od 19.04.2023 do 31.08.2023 na sumu 200,- Eur (príjem otca cca. 900,- Eur mesačne), a od 01.09.2023, kedy sa otcovi navýšil príjem z prenájmu, do budúca na sumu 240,- Eur (príjem otca cca. 1.000,- Eur mesačne).

43. Súd priznal uvedené výživné počnúc dňom 19.04.2023, t.j. odo dňa, kedy matka podala návrh na zvýšenie výživného, postupujúc podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol

o určení výživného za obdobie od 19.04.2023, vznikol otcovi do dňa rozhodovania o tomto nároku nedoplatok na výživnom za obdobie od 19.04.2023 do 31.07.2024, a to v celkovej výške 607,60 Eur, ktoré súd otcovi umožnil uhradiť v lehote 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozsudku. Táto lehota sa javí vzhľadom na výšku dlhu ako primeraná. V konaní nebolo sporné, že otec pravidelne platil k rukám matky výživné vo výške 130,- Eur a od júla 2023 vo výške 200,- Eur. Jeho nedoplatok bol teda vyčíslený ako súčet sumy určeného výživného vo výške 200,- Eur mesačne za mesiace máj 2023 – august 2023 (t.j. 4 mesiace x 200,- Eur) a vo výške 240,- Eur mesačne za mesiace september 2023 – júl 2024 (t.j. 11 mesiacov x 240,- Eur) po odpočítaní všetkých úhrad za toto obdobie (t.j. 2 mesiace x 130,- Eur + 13 mesiacov x 200,- Eur) a pomernej časti určeného výživného za mesiac apríl 2023 zodpovedajúcej 12 dňom uvedeného mesiaca (t.j. 200,- Eur – 130,- Eur / 30 dní x 12 dní), čo predstavuje čiastku 580,- Eur + 27,60 Eur.

44. V prevyšujúcej časti s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh na zvýšenie výživného zamietol.

45. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Okresný súd Prešov v troch vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 3 CMP).